

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 36

3. září 2017

Cena: 8 Kč

Žena vysvěcená

Mezinárodní konference
Husitské teologické fakulty
a Církve československé husitské

23. - 24. 11. Praha

K 70. výročí kněžského svěcení žen v naší církvi pořádá Husitská teologická fakulta ve spolupráci s CČSH ve dnech 23. - 24. listopadu v Praze mezinárodní konferenci „Žena vysvěcená“. Potřebné informace a přihlášky jsou rozšiřovány v Českém zápasu i jinou cestou. Zájemce na ně odkazujeme.

Zdeněk Kučera

Dny vděčnosti za stvoření 2017

Ekologická sekce České křesťanské akademie spolu s Ekumenickou radou církví, s Českou křesťanskou environmentální sítí a s Mezinárodním ekumenickým společenstvím každoročně vyzývá farní společenství, sbory, náboženské obce, kroužky křesťanské mládeže a další formální i neformální skupiny křesťanů, aby v září nebo v říjnu konaly Dny vděčnosti za stvoření prostřednictvím děkovných bohoslužeb či jiných akcí, které mohou být prakticky zaměřené (např. hledání cest k úspoře energie) a probíhat třeba v terénu.

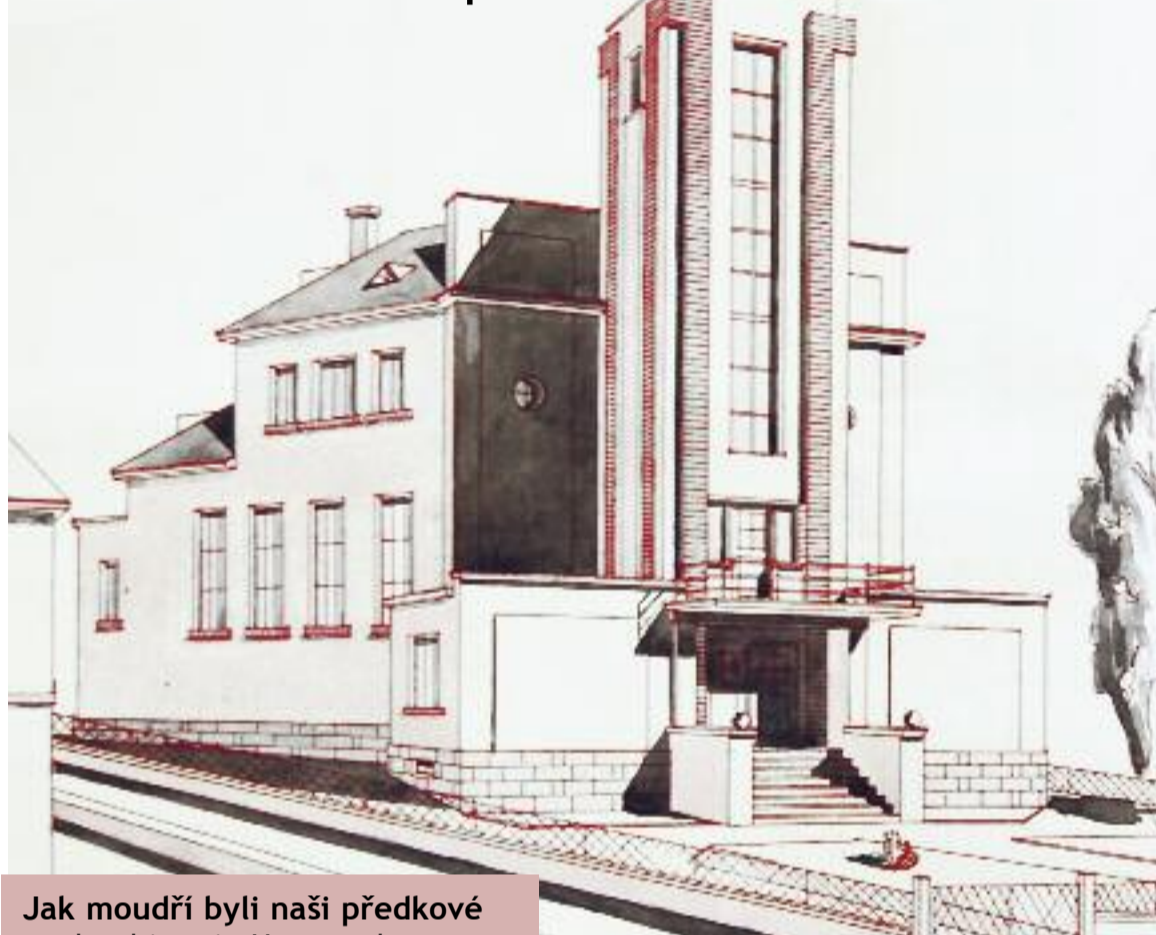
Lidstvo si v poslední třetině minulého století začalo výrazněji uvědomovat, že Země má omezené rozměry, omezené zdroje a omezené absorpční schopnosti, a tedy že záleží na našem vztahu k ní a na tom, jak s ní nakládáme. Z teologického hlediska jde o vztah k Božimu stvořitelství, za něž patří Bohu vděčnost a za něž před ním i před druhými lidmi máme odpovědnost. Na nutnost změnit chování vůči Zemi důrazně upozorňoval Římský klub vzniklý koncem 60. let. Zhruba v té době formuloval britský přírodovědec James Ephraim Lovelock (*1919) svou slavnou hypotézu Gaia, která přinesla nový pohled na Zemi a její fungování: Země se chová jako živý organismus s životu příznivými samoregulačními vlastnostmi, které ovšem (jak tomu v regulovaných systémech bývá), jsou funkční jen v určitých mezích. Lidská činnost planetu Zemi k těmto mezím nebezpečně přiblížila (pokud

je někde dokonce už nepřekročila). Na tuto skutečnost nezapomínejme. Teď se však orientujme na jiný Lovelockův přínos: Vědecky koncipovaná hypotéza či teorie Gaia vede k údivu nad úžasným systémem planety Země s celou živou i neživou přírodou. Můžeme při tom myslet na úžasný zázrak života v celé jeho šíři, můžeme však také uvažovat třeba o hodnotách fyzikálních konstant (např. Newtonova gravitační konstanta, rychlost světla ve vakuu) či o hodnotách různých parametrů na Zemi (koncentrace CO₂ v atmosféře, slanost vody, interval teplot na zemském povrchu), které jsou takové, aby život byl možný.

Odpovědnost, údiv, vděčnost – to jsou složky křesťanského vnímání stvoření. Odpovědnost si mezi nimi hledala své místo s určitým zpožděním, ale dnes k němu neodmyslitelně patří. Jak se vztah ke stvoření konkrétně projevuje, záleží

Dokončení na str.3

80 let Husova sboru v Lomnici nad Popelkou

Jak moudří byli naši předkové aneb z historie Husova sboru

Již v roce 1928 se lomnická rada starších neúspěšně snažila koupit od města pozemek na stavbu sboru za biografem „Na Račanech“, o dva roky později budovu staré měšťanské školy. Bohoslužby se zatím provizorně konaly v radniční zasedací síni, ve staré chlapecké škole a v tělocvičně Masarykových škol. Situace byla pochopitelně neudržitelná, a tak Lomničtí přistoupili ke stavbě sboru. Ministerstvo sociální péče v roce 1935 vyhovělo radě starších v žádosti o státní příspěvek na stavbu nového sboru. Jednalo se o „8 Kč denně za 8 pracovních hodin na mzdu pro 50 osob nezaměstnaných, k nouzové práci přivzatých nebo příkazaných do 31. 12. 1936 do nejvyšší částky 40 000 Kč.“ Jak moudří byli naši předkové. Kolaudace stavby proběhla 3. září 1937. Autorem návrhu byl místní architekt a stavitel František Pivec. VD

Perspektivní pohled na Husův sbor v Lomnici n. P. (MěÚ Lomnice n. P., archiv stavebního úřadu)

realizovat myšlenku samostatného lomnického sboru. Již dávno jsem zapomněl, jak pomáhali oni. Těžko ale zapomenout na to, jak pomáhala ona: během dvou hodin povídání v Lomnici vzpomínala na mnohé, co jí a její rodině život dal i vzal. A i když někdy šlo o dost bolavé zážitky, tak o každém člověku, s nímž se sešla, dokázala říci něco hezkého. Třeba to, že růže uměl pěstovat krásně... Jo, její laskavý přístup k lidem byl tím, čím z každého místa spoluvytvářela dobré místo k žití...

Pár měsíců po mém příchodu do Lomnice se „slavilo“ 70. výročí vzniku naší republiky. O mnohých z těch, kteří v boji za samostatné Československo položili život, se tehdy nesmělo mluvit. Patřil mezi ně i lomnický rodák František Truhlář, který v řadách RAF přežil dvojí sestřelení a jako hrdina se vrátil domů. Se svým strojem však trochu záhadně havaroval nad Lomnicí a uhořel v něm. Stalo se tak ještě před „Vítězným“ únorem, takže nezažil tak strašný nevděk jako jeho spolubojovníci. Mluvit se však o něm nesmělo.

Nebo alespoň nemohlo. Díky nerespektování tohoto přání tehdejších mocných jsem poznal jeho sestru Boženku. Tato Lomnička, opírající se o hůlku, žila pouze vzpomínkami na svého „milého a krásného brášku Františka“ a na to, že smrtí utekl kriminálu. Sice do té doby do sboru nechodila, ale o vzpomínce na něj se dověděla a při kterémkoli náhodném setkání mi děkovala, děkovala, děkovala... až jsem se jí zeptal, zda nemá na práci něco praktičtějšího, než dokola opakovat to samé. Neurazila se, ale okamžitě nabídla, že jestli o něčem vím, tak se do toho dá. V této drobné a shrbené paní jsem získal dobrou vílu farní kanceláře, dávající s neúnavnou trpělivostí do pořádku zmatky, které jsem v ní vytvářel... Spolupracovala tehdy s o řadu let mladší Jarčou, chodící i s maminkou pravidelně do sboru. Boženka už dávno nežije, ale Jarča mě dodnes napomíná, abych raději nezkoušel zpívat, protože jsem

Dokončení na str. 3

Farářem v Lomnici nad Popelkou

„Nestaví-li dům Hospodin, darmo se namáhají stavitelé.“

Nadčasová moudrost, připisovaná v Žalmu 127 králi Šalomounovi, se mi vybaví vždy, když politici, architekti, silničáři či řemeslníci „řeční“ při zahajování nebo otvírání nějaké významné stavby. Jasně, že se mi ozývá i ve spojitosti s výročí založení kostela či sboru.

Nevím, jak jinak takové výročí oslavit, než vzpomínkou na ty, které společná víra v Hospodina vedla a vede do míst, kde se mohou setkávat. Na ty, kteří svými životy a vzájemnými vztahy dělali a dělají z kamení, dřeva, skla, železa, malty a dalších materiálů domy a domovy, do nichž se rádi vracejí, ale i baráky, z nichž by raději utekli. A protože letos 5. září oslaví 80 let své existence Husův sbor v Lomnici nad Popelkou, tak se mi vybavují lidé, s nimiž se bylo či je možno v jeho zdech setkat.

Na radu svého předchůdce, bratra faráře Josefa Štěpána, jsem při jedné ze svých prvních pastoračních návštěv šel k sestře, jejíž rodiče od počátku pomáhali

Na skále

Kráčel jsem od kostela Jana Křtitele ke kapli Povýšení svatého Kříže a potom jsem stoupal na strmou skálu, abych z té výšky spatřil klášter, kde před více než tisícem let žil svatý Ivan, tehdy tu byla jen jeskyně a v ní poustevník o samotě přebýval, jedinou společnicí mu byla laň, jenže krotké zvíře na honu zahlédl kníže Bořivoj, pronásledoval je a skolil šípem, a těžce zraněná laň se dovlekla k jeskyni svého pána a tam zhasl její zrak.

Já stál na vápencové skále a hleděl jak u vytržení do té hlubiny i na hory kolem sebe, naslouchal jsem lesům a větru nad nimi a dýchal vůni javorů, starých babyk a klenů, až jsem nohama srostl se zemí a prožil chvíli rozednění, probuzení myslí, rozšířené vědomí, a v harmonii celého stvoření jsem uslyšel Giordana Bruna - Příroda není nic jiného než Bůh ve věcech.

O přírodě se mohou psát díla vědecká, mystické eseje a skvostné básně, ale nikdo o ní neřekne víc než Bruno, podobným jazykem o přírodě psal Baruch Spinoza, a není divu, že prvního v Římě církev upálila a druhý byl vyvržen a proklet židovskou ortodoxní obcí - tajemství přírody se nehodí tomu, kdo víru povýšil na řemeslo a pak se jen stará, aby dobře neslo. Bůh je však obsažen v přírodě, ve skále, v hlíně, ve vodě, ona dýchá jeho zákony a každý živáček přijímá jeho vládu, i ta tráva roste podle jeho řádu, stromy se množí nálety svých semen a zvířata se páří podle plemen, vše živé i neživé je projevem Boží vůle, jen člověk se vymanil z řádu Božích věcí a odešel cestou vlastní zvůle, sám volí dobré a zlé, sám se staví na místo Boží, a pro pocit svobody a pro krátký boj o časné zboží ztratil vnitřní klid a rozerván a nešťastný hledá cestu z labyrintu svých přání a tužeb do ráje srdce, kde zase vládne Bůh, ten věčně živý Duch, k němuž zvolal osvěcený Augustin a po něm i bratr Komenský - Nedojde srdce mé pokoje, dokud nespočine v tobě, Bože.

Stál jsem na té skále a prožíval vyvržení z řádu přírody jako svůj osud a úděl lidstva, který mám zažít a poznat a odmítnout a hledat cestu zpátky, do řádu věcí, do harmonie Tvůrce, vždyť: zrození člověka není víc než útek do svobody vlastních rozhodnutí a jeho život je utrpení a pokorný návrat ke sjednocení se zákony všehomíra, taková je moje víra, přátelé na skalách stojící a jako Bruno za pravdu hořící.

Jan Schwarz, NO Bratislava

Z kazatelského plánu

13. neděle po svatém Duchu

Smiluj se nade mnou, Panovníku, po celé dny k tobě volám, neboť ty jsi, Panovníku, dobrý a nabízíš odpuštění; ke všem, kdo tě volají, jsi nejvyšší milosrdný. ŽALM 118,8-9

První čtení: Jeremjáš 20,7-9

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

1. Abychom v našich srdcích sobectvím a pýchou oheň Kristovy lásky nezhášeli, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokornou a oddanou službou Bohu a bližním stali se bohatými ve víře, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, dárce všeho dobrého, vlož do našich srdcí lásku k tvému jménu a vlij do nás pravou víru, abychom vydávali ovoce dobrých skutků! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 12,9-21

Evangelium: Matouš 16,21-27

Verše k obětování: Žalm 40,14a.15a.18b

Verš k požehnání: Žalm 31,20

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, svým slovem a svátostmi obnovuj a očisťuj naše srdce, ať spoléháme na tvou pomoc nyní i v budoucnu. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 3, 7, 20, 47, 55, 62, 95, 100, 163, 180, 186

Strom, jenž po věky hoří

Ve Starém i Novém zákoně se ve velkém množství objevuje slovo strom, dřevo či keř, a to v přímém i symbolickém významu. Stromy doprovázejí lidstvo odedávna. Není třeba se rozepisovat o jejich užitečnosti a účtě vůči nim. Někdy se smlouvy na důkaz vážnosti podepisovaly pod významnými stromy se slovy „Dáno pod lípou léta Páně...“ Také při narození dětí a při významných historických událostech se sázely stromy. Čtenářům se jistě vybaví scéna z Babičky Boženy Němcové o údajné provázanosti života člověka se stromem.

Řada stromů nese název velikánů naší historie, mezi nimi i Mistra Jana Husa. Jeho jméno nesou nejčastěji lípy, v nepoměrně menší míře i duby. Byly spjaty, ať již podle pověsti nebo historických záznamů, s Mistrovým pobytem. Pod některými údajně kázal. Konečně Hus i sám o sobě psal: „Káži mezi ploty, v lese, pod lípou u hradu, jenž slove Kozí.“

Další stromy se sázely na Husovu počest v bouřlivých nebo přelomových dobách či při jubileích: Památná Husova lípa pak za účasti předsedy vlády Bohuslava Sobotky, dalších zástupců veřejné správy a bratra patriarchy Tomáše Butty 30. května jubilejního roku 2015 při slavnostním otevření Památníku Mistra Jana Husa přímo

v Husinci. Uvádíme další z památných stromů:

- Husova lípa (Brno) – okres Brno-město, Královo Pole, vysazena 1918
- Husova lípa (Horní Dohalice) – okres Hradec Králové (také známa jako Dohalická lípa)
- Husova lípa (Chlístov) – okres Prachatice (obec Kratušín, u Lažišť)
- Husova lípa (Kopřivnice) – okres Nový Jičín (pod hradem Šostýn)
- Husova lípa (Nové Město nad Metují) – okres Náchod

Zasazení Husovy lípy za účasti předsedy vlády Bohuslava Sobotky, dalších zástupců veřejné správy a bratra patriarchy Tomáše Butty 30. května 2015 při slavnostním otevření Památníku Mistra Jana Husa v Husinci.

- Husova lípa (Sudslavice u Vimperka) – okres Prachatice (také známa jako Sudslavická lípa)
- Husova lípa (Úklid) – okres Příbram (obec Nedrahovice)
- Husova lípa (Vlásenice) – okres Tábor (obec Jistebnice, také známa jako Holubova lípa)
- Husovy lípy v Chlumu – okres Příbram (obec Nalžovice)
- Husův dub (Krakovec) – okres Rakovník
- Husův dub (Osek) – okres Teplice (také známý jako Tlustý dub, Žížkův dub nebo Tisíciletý dub)

Motiv stromu zvolil konečně i František Bílek pro Husův pomník v Kolíně, dřevěné plastiky, plastiky z dalších materiálů a grafické listy s názvem „Strom bleskem Pravdy zasažený, jenž po věky hoří.“ Bílkovo dílo je půl stromem – půl člověkem, obklopeným plameny, s pohledem obráceným vzhůru a s hlubokou ranou v místě, kde lze tušit srdce. VD

(Pokud se ve vašem okolí nachází Husova lípa či Husův dub zde neuvedený, můžete doplnit seznam na Wikipedii, který redakce použila, nebo i poslat do Českého zápasu krátký článek o něm i s fotografií. Děkujeme. VD)

Foto: Karel Cudlín

Nad Písmem

Pojďme dobývat svět!

Mt 16,24-27

Nebot' kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej. Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? (Mt 16,25-26)

Řeknu vám to rovnou. Je mi líto, že školákům kazím poslední den prázdnin, že předcházím (pád), že zkrátka dle slov mého tchána: „Straším Mikulášem ve 'žňá“ (rozuměj: „ve žních“)! Souhlasím. Ještě den, ještě jeden den nám dejte pokoj! Až zítra!

Tak tedy zítra: No, aby ten náš Vlastík či naše Vlastička to nějak zvládl. Škola! Jenom pomyslím a je mi špatně. Ráno buzení se vším poletováním a shonem, a konečně bouchnutí dveří a klid? Ne, zvonek, kvap, něco jsem zapomněl... honem, kde to mám. Zase přijdu pozdě! Tak čau. A odpoledne: Co máte? Ale nic! A večer: Musím něco z internetu opsat. Už jsme to měli mít minulý týden. Mami, prosím, podívej se na to... A tak až do půlnoci. A pořad dokola 10 měsíců. Do konce června! To je o nervy. Ať je to předškolák, školák, středoškolák, ba i vysokoškolák, je to stále o duševní zdraví a někdy jde i o zdra-

ví tělesné. Holt, každý máme svou metodu. Přece si nebudu ničít image (imič).

Jako odpovědní rodiče a někdy i prarodiče spoléháme na vštěpovanou odpovědnost svých ratolestí, spoléháme na jejich povětrnou spolehlivost, že přece jim to vše bude ku prospěchu. Že budou moci jednou stát na svých vlastních nohách o svých vlastních silách. Že mhouráním na obrazovku školního PC či vlastního notebooku zmodří. Nabydou a s prospěchem využijí znalost psaní, počítání ba i čtení. Že luštěním svítícího displeje mobilu se trefí a najdou při písemce ty správné odpovědi. A začnou dobývat svět. Oslňovat okolí, jako my, rodiče, jsme jimi oslněni. Začnou zářit. Vydělávat, bohatnout, prosperovat. Budou stále silnější a mocnější... Pěkná to představa! Nebo jen iluze? Předpoklad, že se těm po nás bude dařit lépe?

Stejně však jako život a nám svěřený čas, ani vzdělávání a růst není jen samoúčelem. To zažívá každý člověk. Ani dobývání světa není samoúčelné. Za jakou cenu? Co jsme ochotni ztratit a dát? 'Za celý svět'. Můžeme dát svůj život? Můžeme se ztratit v kompromisech a paktech, které nás stále víc odklání na scestí? A kdo a zač vykoupí ten ztracený život zpět? Mou duší! Náplň a obsah mého života!

Sedíme na ramenou obrů (řečeno s Isaacem Newtonem), hledme do dále. Až tam, kam mnozí ani nechtějí se dívat. (Nechtějí vidět, slyšet, ani znát). To však už není jen o škole a školním roku. Ale o životě a jeho směřování, kam můžeme naklánět ty své malé, milované, ohebné a zvidavě zvedavé ratolesti. Aby věděly a poznaly, že i jejich duše (život) má svou nesmířitelnou hodnotu. A že jsou v dobrých rukách – nejen v těch našich. Amen. Pavel Sikora

**O dvě věci tě prosím; neopírej mi je, dříve než umřu:
Vzdať ode mne šálení a lživé slovo,
nedávej mi chudobu ani bohatství!
Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby tak,
abych přesycen neselhal a neřekl „Kdo je Hospodin?“
ani bych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.
(Př 30,7-9) Amen.**

Dny vděčnosti za stvoření 2017

Dokončení ze str. 1

ve velké míře na stavu poznání, a to jak na poznacích jako takových, tak i na poznávání toho, že všechny zákonitosti a procesy nejsme s to poznat. Newtonovská fyzika svou jednoduchostí a přehledností fascinovala filozofy, vědce a techniky. Až do závěru 19. století se věřilo, že se pomocí ní vysvětlí všechny procesy v přírodě. Pro Boha v tomto systému zbylo na nejvyšší místo známého „hodináře“, který celý vesmírný stroj vytvořil, ale ten už dále funguje sám. To ovšem neplatí už pro fyziku 20. století, která přináší jiný pohled. Její svět není deterministický. Z hlediska vědeckého popisu tak v něm je prostor pro náhodu, která ovšem může být interpretována různě. Kvantový fyzik David Bohm (1917-1992) mluví o skrytých parametrech. Ty jsou „v podstatě věci“. Nikdy nemůžeme všechno poznat či všemu porozumět.

Pohled vědce Jamese Lovelocka na Zemi vede k údivu. Lidské poznávání skutečnosti (přírody, planety Země) se všemi procesy na ní se nevejde do logicky racionálního uvažování a vyžaduje i citovou, uměleckou složku osobnosti – jakési zažívání či prožívání. První rektor lublaňské univerzity Josip Plemelj (1873-1967) má na pomníku u Bledského jezera vytesána slova „Matematika mi je životní potřebou a uměleckým prožitkem.“ Tím více přináší umělecký prožitek, spojený s údivem a úžasem, celé Boží stvořitelské dílo, které vnímáme především prostřednictvím planety Země se vším, co na ní je. A nejde jen o různé objekty, ale i o vztahy a vazby! Jde o život v celé jeho komplexnosti, o život s vírou, láskou a nadějí. Údiv nad celkem Božího stvořitelského díla může a má provázet vytváření našich vztahů – k lidem, k živé i neživé přírodě.

Schopnost divit se patří k plně prožívanému lidství. My někdy sklouzáváme do jakési vyprahlé, zašedlé racionality, která lidství – tedy stvoření k Božím obrazu – zploštuje či omezuje. Co rozumem ne-

vysvětlíme, jako by nás nezajímalo. Avšak nepletete si někdy vysvětlení s pouhým popisem a hledáním souvislostí? Naprostou většinu toho, co je předmětem popisné astronomie, můžeme vysvětlit pomocí tří základních Newtonových pohybových zákonů a jeho gravitačního zákona. Proč však tyto zákony platí? Víme, že jejich platnost je součástí světa, v němž žijeme, tedy součástí Božího stvořitelského díla. A vděčně si můžeme uvědomit, že ve světě, kde tyto zákony platí, můžeme žít. Ono „proč“ ovšem zůstává nezodpovězeno. Náš pozemský domov poznáváme, ale plně nepoznáme. Je součástí zázraku stvoření. Země, a vlastně celý vesmír, je úžasným, komplexním Boží dílem, plným nejrozmanitějších vazeb a vztahů, přírodních zákonů a parametrů. Někdo může namítnout, že to zas tak úžasně není. Vždyť ve světě bují násilí, nenávist, terorismus atd.! A nejen násilí vůči lidem, ale také vůči přírodě.

Porušení do světa vnesl lidský hřích. Nerozumíme tomu, proč to Bůh dopustil. Není na nás všemu rozumět. Rozhodně na pozadí hříchu si můžeme uvědomit hodnotu dobra.

Ale hřích nemá poslední slovo. S lidským hříchem Boží tvůrčí dílo nekončí. Vrcholí tím, že poslal na svět svého jedinečného Syna, aby z něj tíhu hříchu sňal, aby zlo zvíťazilo nad dobrem, aby život zvíťazil nad smrtí, aby láska zvíťazila nad nenávistí. To je ovšem další důvod k údivu. A tak se při úvaze k Dnům vděčnosti za stvoření dostáváme k samému jádru evangelia. Celé Země se týkají Janova slova „Neboť Bůh tak miloval svět (Kosmos, celé stvoření), že dal svého jedinečného Syna, aby kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ A zcela obecně platí, že Ježíš Kristus je ta Cesta i Pravda i Život.

Vděčnost za stvoření promítnutá do životní praxe a životních postojů je jednou z příležitostí tuto úžasnou skutečnost nést světu.

Jiří Nečas

Přednáška pro CCŠH v Praze - Strašnicích upravená pro ČZ

Genesis na Pražském hradě

Až do 17. září můžete v Královském letohrádku na Pražském hradě spatřit rozsáhlou výstavu legendy humanistické dokumentární fotografie Sebastião Salgada s názvem Genesis.

„Genesis je hledání světa takového, jaký byl, vyvíjel se a existoval po tisíciletí, než se moderní život zrychlil a začal se distancovat od samotné podstaty našeho bytí. Je to cesta za krajinou, mořem, zvířaty a národy, kterým se doposud podařilo uniknout vlivu dnešní civilizace. A je to svědectví o tom, že na naší planetě stále můžeme objevit odlehle a rozsáhlé oblasti, kde příroda vládne ve svém tichém a nedotčeném majestátu. Prostřednictvím fotografií chce Genesis ukázat a sdílet tuto krásu. Chápejme Genesis jako vizuální hold křehké planetě, kte-

rou máme všichni povinnost chránit,“ prohlásil kurátor výstavy.

Výstavu tvoří téměř 240 velkolepých černobílých fotografií divoké přírody, moře a domorodého obyvatelstva žijícího v zapomenutých koutech planety. Výstava Genesis tvoří bezpochyby nejucelenější soubor svého druhu, jaký kdy měla veřejnost možnost zhlédnout, a procestovala nejprestižnější galerie v New Yorku, Berlíně, Londýně, Paříži, Moskvě a dalších metropolích.

Sebastião Salgado je jeden z nejznámějších světových fotografů. Dokumentoval mj. život domorodců,

Africanů postižených hladomorem anebo celosvětovou migrací. Konzumem zhýčkaným vyspělým zemím ukázal, že v takových zemích světa, jako je Rwanda, Brazílie či Nigérie lidský život jakoby ztratil hodnotu.

Salgado tvář světa jen pasivně nezobrazuje, ale věnuje se i vlastním ekologickým a sociálním projektům. Spolu s manželkou založili Institut Terra, aby opětovně zalesnili bývalý dobytí ranč, a to stejnými druhy stromů, které zde rostly, ještě než byl původní les vykácen. Jejich prvním krokem bylo učinit z ranče soukromou přírodní rezervaci. Od té doby, kdy bylo vysazeno asi dva miliony sazenic více než 300 endemických druhů, se z vyprahlé erodované půdy opět stal polotropický les s bohatou biodiverzitou. Jedná se o jednu z největších iniciativ na obnovu lesa v Brazílii. Zkušenosti, které získal na ranči, nyní umožňují Institutu Terra pomáhat při obnově přírody v údolí řeky Doce – oblasti, která trpí zničujícími důsledky odlesnění, jako je neplodná půda a nedostatek vody. Ty jsou následně příčinou špatných životních podmínek rolníků. Programy obnovy lesů v regionu dosud zahrnovaly výsadbu 4,8 miliónů sazenic ze stromové školky Institutu Terra na ploše 7.600 hektarů. Současně se kurzů ekologického vzdělávání organizovaných Institutem zúčastnilo více než 74 000 lidí, mezi nimi i žáci základních škol, studenti, učitelé, farmáři, vedoucí představitelé komunit a vládní úředníci. **red**

Foto: Sebastião Salgado

Putování s oslem po devatenácté

Putování s oslem je původně aktivita Domečku v Trhových Svinech, která nalezla pokračování i v nově založeném (2005) Nazaretu v Borovanech. Letošní tábor byl již devatenáctý v pořadí. Konal se v třetím červencovém týdnu v areálu Školy v přírodě ve Střelských Hošticích s účastí 28 osob. Více než polovina z nich má nějaký handicap, ti ostatní jim pomáhají prožít příjemný týden naplněný zážitky, které si běžně nemohou dopřát...

Tenkrát na jaře roku 1999 zazvonil v Domečku telefon a když jsem jej zdvihl, ozval se energický hlas pána, který se představil jako Alois Hudeček. A že prý zjistil, že v Domečku pořádáme putovní tábor, a pak se dozvěděl, že je jenom pro děti. A co dospělí lidé s handicapem? On sám že je nevidomý a rád chodí do přírody... Dal jsem mu za pravdu, vzal si

od něj kontakt a začal o tom přemýšlet. Tehdy navštěvoval Domeček takový svérázný keramik, který měl dílnu na samotě poblíž Trhových Svinů uprostřed lesů – říkali jsme mu Loupežník. Přijížděl na malém voze, který táhl osel. Slovo dalo slovo a byl na světě plán udělat putovní tábor s oslem s tím, že bychom na voze vozili vybavení a tábořili každý den někde jinde. Chybička se vloudila a měsíc před termínem konání tábora oslík uhynul. První Putování tedy proběhlo tak, že jsme se přidružili k jinému domečkovskému táboru „Keramiky s angličtinou“ na skautském tábořišti u rybníka Březina na Jindřichohradecku. Měli jsme tak zajištěno stravování i lékařskou péči a vyráželi v sestavě 4+4 (dva nevidomí, jedna neslyšící a jeden mladík po těžké havárii) za různými cíli v okolí. Druhé Putování

proběhlo opět pod stany ve větším počtu, třetí ročník již byl v zařízení pro lidi s handicapem v Purkarcí. To proto, že nás opět přibýlo a mezi poutníky se objevili vozičkáři. Následovala další zařízení – nejčastěji v Lutové či Bukové – dobře vybavená. (Také jsme však 2x zkusili tvrdší podobu tábora na tábořišti v Borové, kde jsme přespávali v hangárech a stanech s tím, že jsme pro vozičkáře přivezli posteje.)

Za oněch osmnáct let jsme prožili mnoho krásných společných chvil. Je možno říci, že tato aktivita není jen tábor, ale spíše určitý životní styl. Především nejsou žádné rozdíly mezi lidmi s handicapem a lidmi z týmu. To symbolizuje i název „Putování s oslem“, který jsme ponechali, i když žádný osel s námi nikdy neputoval. Vnímáme to tak, že oslem jsou

Dokončení na str. 4

I kameny kvetou

svými krystaly.

Ví jasmín,

jakou báseň

jsem o něm napsal?

Podle řádu vznikly

včelí buňky

i lidské katedrály.

Miroslav Matouš

Farářem v Lomnici nad Popelkou

Dokončení ze str. 1

schopen splést i zkušené zpěváky. To potvrzovala i dlouhohletá sestra varhanice, která se zpočátku snažila mě doprovázet. Pak marnou snahu vzdala a zvykla si. I když při liturgii vždy trpěla...

Velmi brzy jsem se začal těšit na závěry pátečních biblických hodin, kdy sestra Anička, celou dobu si mlčky točící mlýnek palci, jednou, nejvýše dvěma větami, shrnula mé hodinové povídání. Vždy šlo o ze života vycházející „praštění hřebíčku na hlavičku“. Pár let nato jsme z roky neužívané a velmi vlhké bývalé mládežnické klubovny dělali zimní modlitebnu. Tehdy

pomáhali studenti, kteří pravidelně jezdili o prázdninách i vikendech na faru. V závěrečném finiši, kdy jsme v ní chtěli stihnout zářijové muzicírování, kluci ze zemědělků kopali drenáže, další parta, vedená stružineckým Kyslíčkem, pokládala novou střechu a děvčata myla lustr i okna. Tehdy Anička s dalšími sestrami napekla horu fantastických domácích sucharů, kterou prý budem zdolávat ještě o Vánocích. Bohužel byla do večera pryč... Ať tak či tak, zimní modlitebna funguje a bratrem Karlem zakoupená kamna Jotul napomáhají její útulnosti stejně tak jako bratrem Svátou darované elektrické klávesy, na něž již roky hraje bývalá mládežačka Ivanka.

Při opravách rozvalujících se schodů jsem poznal partu čerstvých důchodců, pomáhajících při opravě nedalekého zimního stadionu. Oba Josefové, Vladimír, Mirek i Dušan mi s těžkou prací nepomohli, ale sami ji udělali. Žádost o zajištění „studenějšího ohně pod pekelným kotlem“ byla přátelsky rej-pavou odpovědí na mé díky...

Se sborem byl a je bytostně spojen život sestry Vlasy, Jarmily, Inky, Svatavy, Bohušky a dalších, stejně tak jako životy Fandy, obou Zdeňků, Pavla, Petra, Honzy a mnohých dalších, kteří jej měnili a měnili v dům Hospodinův. A já doufám, že i nadále se v něm budou lidé setkávat s Pánem času – pak se sbor dožije dalších výročí svého vzniku, kdežto bez nich bude jen barákem bez duše.

Aleš Jaluška

Putování...

Dokončení ze str. 3

naše těla a ta jsou více či méně schopná pohybu – a tak si vzájemně pomáhají. Podivuhodná je nejen sestava těch, kteří potřebují příspěvek, ale i těch, kteří dokážou pomoci. Vozíčkář, který se celý rok nedostane do přírody, protože má úbytek svalstva a váží tolik, že málokdo by jej mohl vypravit na takovou cestu; vozíčkářka Magda bez rukou, s poruchou zraku a dalšími handicap; lidé s roztroušenou sklerozou

také již na vozičku, lidé nevidomí.... Na druhé straně dobrovolníci, kteří obětují týden dovolené, často váží i dalekou cestu a ještě třeba Nazaretu přispějí peněžní částkou... Přitom mívají službu od časného rána, kdy ještě před zamyšlením nad textem z Hesel Jednoty bratrské musí své svěření vypravit a pak se starat až do pozdních nočních hodin. To proto, aby účastníkům tábora z programu nic neuteklo a ještě se jim dostalo řádné péče. Mezi dobrovolníky jsou duchovní, učitelka i knihovnice, sekretářka i policejní komi-

sař, ornitoložka, zedník i policista. A jak pravil posledně jmenovaný: „Ten týden se dá zvládnout.“ A dodávám jako ten, který absolvoval osmnáct z devatenácti proběhlých táborů, že ti, kteří „to zvládají“, nezapomenou přidat přívětivé slovo i tvář. Vim od účastníků, že z tábora pak čerpají ještě další týdny i měsíce. Ale i pro členy týmu je to srdeční záležitost. Díky Bohu, že i devatenáctý „Osel“ proběhl bezpečně a v dobré atmosféře. Kéž se můžeme setkat i na tom dvacátém.

Karel Filip

Když se malí kouzelníci učí příběhy z Bible aneb letní tábor v Mariánských Lázních

Na faře v Mariánských Lázních se i letos konal dětský křesťanský tábor. Celotáborová hra se tentokrát inspirovala příběhem Harryho Pottera. Studenti bradavické školy ale neprobírali lektvary, nýbrž biblické příběhy.

Myslete si, že na příměstském táboře se spí jen doma v postýlce u maminky? Na tom našem ne. Během tábora, který se konal ve druhém srpnovém týdnu v Bradavicích, jsme jednu noc strávili na okraji Prasinek. Ve stanech, s večerí z kotlíku a se snídaní v travě. Ale na stojáka, protože tráva byla mokrá. Podařilo se nám totiž stanování naplánovat na ten jediný den v celém týdnu, který se nakonec ukázal jako chladný a deštivý. Ale zvládli jsme to, i díky podpoře rodičů a dalších příbuzných.

Nevíte, kde leží Bradavice a Prasinky? Na mapě se obvykle nazývají „Mariánské Lázně“ a „Vlkovice“. Jenže na jeden týden se proměnily na místa z kouzelného světa Harryho Pottera, který nás celým táborem provázel. V Bradavicích-Mariánských Lázních na husitské faře sídlila kouzelnická škola, kde se každý den ráno sešlo 25 malých čarodějů i se svými plyšovými domácími mazlíčky. A do Prasinek-Vlkovic jsme se vydali na laskavé pozvání kouzelnické rodiny Medalovy a jejího obrovského hlídacího psa Ábela, který nás v noci hlídal tak důkladně, až jsme z toho chvílemi nemohli spát.

PŘÍBĚH DOBRA A ZLA

Že svět malých kouzelníků a malých křesťanů nejde skloubit? Právě naopak. Příběh Harryho Pottera je příběhem o tom, že láska dokáže porazit i to největší zlo a že nejcennější věcí na světě jsou přátelé, kteří jsou ochotni se za vás obětovat. Jako to udělal Harryho kamarád Ron Weasley při klíčové partii kouzelnických šachů během finálové hry z Kamenem mudrců v závěru prvního potterovského dílu.

Takovou šachovou partii jsme si v jedné táborové hře také vyzkoušeli, i když na životě samozřejmě nikdo ohrožen nebyl. Na to si dávali dobrý

pozor všichni vedoucí v čele s hlavním mozkiem a duší celého tábora, tachovskou farářkou Zuzanou Kalenskou. Bez ní a celé její rodiny i rodin Bělnkových a Chytilových bychom se do kouzelného světa přenést nemohli a ani dlouholetá tradice dětských křesťanských táborů by dlouho nepřežila. Děk ale patří i řadě rodičů a přátel, kteří nás během tábora podporovali – třeba vařením a pečením. Se světem Harryho Pottera souznělo i rozdělení dětí do družin, které se jmenovaly podle jednotlivých kolejí bradavické kouzelnické školy – Nebelvír, Zmijozel, Mrzimor a Havraspár. Podobně jako v Bradavicích děti získávaly body nejen za vědomostní a fyzické výkony, ale také za pomoc ostatním a férové jednání. A tak nakonec zvítězili všichni, protože každý k úspěchu tábora přispěl svým dílem. To ale neznamená, že by se při táborových hrách nesoutěžilo naplno. Naopak, všichni se ze sebe snažili dostat to nejlepší, i když některých z nich byli teprve předškoláci.

MOJŽÍŠ PAPIR NEPŘINESL

Ani na biblické příběhy se vedle Harryho Pottera samozřejmě nezapomnělo. Během dopolední dějepravy se děti dozvídaly zajímavé příběhy ze Starého i Nového zákona, které měly mimo jiné ukázat, že Bůh si pro své záměry vybírá obyčejné lidi s veškerými jejich chybami a slabostmi, a že Boží úkol čeká na každého bez ohledu na to, jak bezmocný si připadá.

Své znalosti z dějepravy si pak děti mohly otestovat i při soutěžích. Někdý uprostřed fyzického i emočního vypětí během her docházelo k roztočilým omylům. Protože například město, které zachránil Jonáš, opravdu nebyl Terezín, ale Ninive (v pojetí některých dětí „Mimime“). A Mojžíš svému lidu z hory Sinaj skutečně nepřinesl papír z břízy, ale kamenné desky. Tak snad si děti zapamatovaly alespoň přikázání, která na nich byla vytesána. Všichni organizátoři tábora doufají, že je z toho budou moci vyzkoušet zase příští rok.

Adéla Denková

Zprávy

První přijímání

Dne 13. srpna při bohoslužbách v Bratislavě přistoupili tři chlapci ze staré husitské rodiny, kde v rodině zůstala po léta tradice naší církve, k prvnímu přijímání. Širší rodinu tvoří mj.: Vlastizdar Vágenknecht a sestra Veronika Vágenknechtová - dědeček s babičkou, rodina Hladkých s dvěma dětmi a další sestra Martina Vágenknechtová (Funcziková), její manžel Rafael Funczik a konečně již zmínění jejich tři synové - Maxmilián, Sebastián a Benjamin, kteří přistoupili k prvnímu přijímání. Byli kouzelně připraveni. Odříkali Desatero, vybrali si texty Písma svatého a společně se pomodlili. Jan Hradil

Bratr Kukuczka v rozhlase

Do známého rozhlasového pořadu „Stříbrný vítr“ na stanici ČRo 2 Praha si redaktorka Jitka Novotná tentokrát pozvala faráře naší církve br. Erwina Kukuczku. Pořad se bude vysílat v sobotu 9. září od 17.05 hodin. red

Z programu divadla Mana

• 7. září v 19.30 h – *Temná je noc Terezie z Lisieux: Můj bratr Nietzsche*. Premiéra, velký sál.

Poetická inscenace Bridget Edman zobrazuje fiktivní setkání mladičky Terezie z Lisieux a životem zklamaneho Friedricha Nietzsche. Co by mohlo spojovat dva tolik rozdílné osudy? Či Bůh je mrtev? Jsme schopni si ve své úzkosti a utrpení porozumět? Vršovické divadlo MANA, Moskevská 34/967, Praha 10 – Vršovice, www.vrsovickedivadlo.cz, e-mail: produkce@vrsovickedivadlo.cz, tel. 731 100 059 red

Kalendář Blahoslav 2018

Nezapomeňte si objednat Kalendář Blahoslav 2018, a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6 či e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, telefonicky: na 220 398 117 nebo SMS 724 142 467. Uvedte příjemce faktury, příjemce zásilky, případně, zda si zásilku vyzvednete osobně. red

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 4.9. 2017, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
From Baroque to Jazz
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERŠWIN

úterý 5.9. 2017, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosopran
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 6.9. 2017, 17.00
Josef Popelka – varhany
Miroslav Lopuchovský – flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. PH. TELEMANN, M. MARAIS

čtvrtek 7.9. 2017, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 8.9. 2017, 17.00
Josef Kšica – varhany
Tomáš Jindra – bas
J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

pátek 8.9. 2017, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART

sobota 9.9. 2017, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

sobota 9.9. 2017, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 10.9. 2017, 17.00
PRAŽSKÉ DECHOVÉ KVINTETO
Jan Machat – flétna
Jurij Likin – hoboj
Vlastimil Mareš – klarinet
Miloš Wichterle – fagot
Jan Vobořil – lesní roh
W. A. MOZART, L. VAN BEETHOVEN, G. BIZET, J. HAYDN

neděle 10.9. 2017, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

Změna programu vyhrazena.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O následování Ježíše

Nahradte symboly písmeny podle klíče:

◆ = A	♣ = J	⊗ = Ř
♠ = Á	♣ = K	♣ = S
♣ = B	♣ = L	⊗ = T
○ = C	♣ = M	⊗ = U
◆ = D	♣ = N	♣ = Ú
♣ = E	⊗ = O	⊗ = V
♣ = CH	♣ = P	⊗ = Z
⊗ = I		♣ = Ž

Řešení z čísla 35: Ty jsi Mesiáš, Syn Boha Živého.

Jana Krajčířiková

Placená inzercie

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendliková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamace: tel. 220 398 117

